

Uheld, hvad han kan have haft paa saa mange Maader; der kan f. Eks. have været Sandflugt i Efteraaret, Sneen kan have gjort Rugen tynd, der kan have været Plantesygdomme, eller en Del kan være blæst af ved Høsten, o. s. v. Har han leveret det, som han har avlet, bør han ikke straffes ved at skulle levere noget derudover. Jeg skal nævne et Par enkelte Eksempler, for at man kan se, hvorledes det kan komme til at gaa. Jeg kan saaledes nævne en jysk Gaard paa $3\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn 50 Tdr. Land. Deraf er 10 Tdr. god Eng og 15 Tdr. Kær, der ikke duer til Rug. Der bliver da 25 Tdr. Ager tilbage. Der er et Skifte med Rug paa 3 Tdr., det har givet 7 Fold, det bliver altsaa 21 Tdr. Derfra maa fradrages i det mindste 4 Tdr. til Sæd og Svind. Der bliver saa til Rest 17 Tdr. Men han skal, idet den halve Tønde gaar fra, levere 3 Gange 8 Tdr., hvilket er 24 Tdr. Han maa altsaa svare en Skat af 7 Gange 3 Kr. 50 Øre, hvilket bliver 24 Kr. 50 Øre. Jeg skal nævne et andet Eksempel, vedrørende Avlen i Aar, der er blevet mig opgivet af en Mand, der er fuldt paalidelig og troværdig, og som jeg kender meget godt, jeg kender ogsaa hans Ejendom. Han har 8 Tdr. 5 Skpr. Hartkorn paa 80 Tdr. Land Agermark. Han har saaet $9\frac{1}{2}$ Td. med Rug, derpaa har han avlet 70 Tdr. Derfra maa nødvendigvis fradrages i det mindste 12 Tdr. til Sæd og Svind, saa har han tilbage 58 Tdr. at levere, men han skal levere 64 Tdr. Saa skal han altsaa svare Skat af 6 Gange 3 Kr. 50 Øre, hvilket bliver 21 Kr.

Der er ingen Tvivl om, at der vil fremkomme mange endnu grellere Eksempler end dem, jeg her har fremdraget. En saadan Skat vil føles som en Uretfærdighed, og jeg vil ingenlunde kunne stemme for noget saadant. Ved Siden af saadanne Gaarde, jeg her har nævnt, kan der ligge andre Gaarde, som er af lignende Størrelse, men arbejder med tung Jord, Jord, der paa den Tid, Hartkornet blev sat, var ukultiveret og vanskelig at behandle, og som nu, da den er blevet grundforbedret, maa ske drænet, er udmærket Jord, der giver stor Afgrøde. En saadan Gaard vil faa et meget stort Tilskud, medens Ejeren af en ved Siden af liggende Gaard maaske maa svare denne Rugskat eller Straffeskate, hvad den egentlig er. Dette bliver for ulige.

Endvidere mener jeg, at en Lov efter det foreliggende Lovforslag vil blive meget vanskelig, ja jeg tror umulig at praktisere. Først skal der fradrages den halve Td. Hartkorn. Det er meget godt fundet paa,

og det kan gøres, det er der ikke noget i Vejen for. Men saa er der de andre Fradrag, der bliver Tale om, ifølge hvilke der ved den Ejendom, hvor Arealet har været benyttet saaledes, at over 25 pCt. har været udlagte til Sukkerroer eller over 10 pCt. har været anvendte til Skove, eller over 25 pCt. som egentlig Eng skal fradrages det overskydende Areals Hartkorn. Jeg vil nok spørge, hvorledes man udfinder dette. Der maa selvfølgelig paa hver af disse Ejendomme foretages en Jordbonitering, en Opmaaling, og det vil baade blive en dyr og langvarig Foranstaltning. Ellers kan man aldrig udfinde, hvor meget Hartkorn der gaar paa den Del af Engen, der ikke kan fradrages. Og hvad skal der forstaas ved „egentlig“ Eng? Er det en Eng, der slaas? Er en Eng, der slaas, eller som græsses op, en „egentlig“ Eng eller ikke? Men dette er i alt Fald en Biting, medens Fradraget af Hartkorn vil blive meget besværligt, blive meget dyrt at udregne og tage lang Tid at praktisere.

I § 4 staar der: „Saafremt en Landbruger paa fyldestgørende Maade godtgør, at han ikke kan levere det ham efter Reglerne i § 2 paahvilende Bygkvantum“ o. s. v. Hvorledes skal Landmanden fyldestgørende kunne godtgøre dette? Skal han levere den Smule Byg, han har, hvis han har en Svinebesætning, der — kan man sige — har naturligt Krav paa at faa denne Byg? Jeg hørte nok, at den højtærede Indenrigsminister sagde, at Landmændene kan købe Byg for 24 Kr. 75 Øre. Ja, gid det var saa vel, saa var vi vel farne i den største Del af Jylland, hvor vi mangler Byg og da ogsaa Majs. Nej, der har ikke været Byg at købe under 26 a 27 Kr., der løber nemlig baade Fortjeneste og Fragt paa, men overhovedet er det for Tiden saaledes, at der ikke kan faas Byg i Jylland. Det forekommer mig i det hele, at dette Lovforslag i for høj Grad er et Stykke Kontorarbejde, saa udspekuleret og saa upraktisk, at man egentlig maa undre sig over, at det har kunnet blive fremsat. Jeg mener, at det bør og sikkert ogsaa vil være langt fra den danske Rigsdag at vedtage et Lovforslag, hvorefter man straffer de Landmænd, der har gjort deres Pligt, gjort deres Arbejde saa godt, de har kunnet.

Helt anderledes ser jeg paa Forholdene, hvor det drejer sig om Landmænd, der ikke har saaet nogen Vintersæd. At der bliver dem paalignet en Ydelse i Byg, hvis de har noget, synes jeg er rimeligt. Men det, tror jeg, kan ske langt simplere, end saaledes som det er tænkt